

Vergaderjaar 2007–2008

31 474 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2008 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2008 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag bedoeld in artikel 5 van de Financiële-verhoudingswet)

Ingevolge artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet, hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen. Een toelichting op het bedrag van € 14 604 749 000 , dat is vermeld in wetsartikel 3 wordt gegeven in § 2. in de tekst die volgt na tabel B3.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten

De minister van Financiën,
W. J. Bos

Inhoudsopgave	blz.
Leeswijzer	2
1. Het beleid	2
Overzicht uitgavenmutaties	2
Toelichting op de beleidsmutaties	3
2. Het beleidsartikel	10
Toelichting	10
3. Integratie-uitkeringen	12

B. Begrotingstoelichting

Leeswijzer

Bij de eerste suppletore begroting ligt de nadruk niet op de beleids-prioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2007, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2008.

De indeling van deze suppletore begroting is als volgt. Paragraaf 1. start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2. («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht. Tot slot in paragraaf 3. een overzicht van de integratie-uitkeringen

1. Het beleid

Overzicht uitgavenmutaties

In de onderstaande overzichtstabel wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste mutaties die zich in de periode vanaf de ontwerpbegroting 2008, na Nota van Wijziging Motie Van Geel (Kamerstukken II 2007/2008, 31 200, nr. 16), tot en met de eerste suppletore begroting 2008 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties (€ – 47 789 000 in totaliteit) worden onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

Tabel B1: Overzichtstabel suppletore uitgavenmutaties (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand uitgavenbedrag vòòr Nota van Wijziging	16 040 198
Nota van wijziging Motie-Van Geel (Kamerstukken II 2007/2008, 31 200, nr. 16)	40 000
Stand uitgavenbedrag na Nota van Wijziging	16 080 198
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
1) Structurele doorwerking nacalculatie accres 2007	– 185 660
2) Uitkering behoedzaamheidsreserve 2007/nacalculatie accres 2007	– 39 766
3) Bijstelling Accres 2008	128 696
4) Correctie op toevoeging Dijkstal II	– 9 600
5) Correctie uitname Bestuurlijke boete	5 000
6) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2007 (mutatie in de uitgaven)	43 206
7) Anti-discriminatie voorzieningen overboeking van VROM/WWI art. 4.2 (Integratie-uitkering)	3 011
8) Correctie Wmo 4,5 mln van AU naar IU	– 4 500
9) Correctie Wmo 4,5 mln van AU naar IU (Integratie-uitkering)	4 500
10) Digitaal Klantdossier (SZW)	– 15 100
11) Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel (Integratie-uitkering)	1 087

	Uitgaven
12) Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel (Integratie-uitkering)	1 088
13) European Pollutant Release Transfer Register (E-PRTR)	504
14) Excessieve kosten archeologie	1 250
15) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche (Integratie-uitkering)	9 400
15a) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche (Integratie-uitkering)	7 500
16) Kinderopvang: harmonisering kinderopvang en peuterspeelzalen/ kinderopvang SMI (OCW)	28 184
17) Kinderopvang: inburgering oudkomers	15 405
18) Maatschappelijke Stages (OC&W-deel)	2 350
18a) Maatschappelijke Stages (VWS-deel)	2 350
19) Overloop 2007/2008 kosten Financiële-verhoudingswet	1 000
20) Pilot VVE Groningen (Integratie-uitkering)	1 600
20a) Pilot VVE Limburg en Drenthe (Integratie-uitkering)	3 000
21) Professionaliseringsfonds burgemeesters	- 450
22) Versterking kwaliteit en toezicht kinderopvang (OCW)	3 000
23) Versterking beleidsinzet gemeenten tbv uitbreiding buitenschoolse opvang (OCW)	5 000
24) Wijken (Motie van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM (Integratie-uitkering)	10 000
25) Wmo correctie Friesland 2 mln en nominaal 1,7 mln (Integratie-uitkering)	3 700
26) Overloop 2007/2008 kosten waarderingskamer	39
27) Kosten Waarderingskamer	10
27a) Kosten Waarderingskamer uit de Algemene uitkering	- 10
28) Sport en bewegen (Integratie-uitkering)	4 500
29) Wmo «Volledig Pakket Thuis» (integratie-uitkering)»	22 300
30) Uitstel vermindering Behoedzaamheidsreserve (mutatie in de uitgaven)	- 98 739
31) Aanpak Kindermishandeling (Integratie-uitkering)	2 916
32) Terugdraaien btw-component netteren specifiek uitkering WOZ	- 2 540
33) Koplopers regeling homo emancipatiebeleid (Integratie-uitkering)	380
34) Wmo-bijstelling nominale indexatie 2008	- 2 400
Totaal nieuwe mutaties	- 47 789
Stand 1ste suppletore begroting 2008	16 032 409

Toelichting op de beleidsmutaties:

Nota van Wijziging Motie Van Geel (Kamerstukken II 2007/2008, 31 200, nr. 16)

In het kader van de maatregel «Armoedebestrijding kinderen» is een bedrag van totaal € 80 000 000 (€ 40 000 000 in 2008 en € 40 000 000 in 2009) beschikbaar gekomen, te verdelen via het gemeentefonds. Met de Nota van Wijziging is daaraan invulling gegeven.

1. en 2. Structurele doorwerking nacalculatie accres 2007 en uitkering behoedzaamheidsreserve 2007

De fondsbeheerders streven een adequate omvang van het gemeentefonds na. Het belangrijkste instrument daarvoor is de normeringssystematiek. Onderdeel van deze systematiek is de nacalculatie gebaseerd op de realisatie van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Voor 2007 komt het nagecalculeerde accrespercentage van 4,24% (positief) overeen met een accres van € 571 113 000. Ten tijde van de Voorjaarsnota 2007 werd op grond van de toen beschikbare gegevens een accres verwacht van € 819 618 000 (positief). Het negatieve verschil van € 248 505 000 is de omvang van de nacalculatie over het uitkeringsjaar 2007. Het resultaat van de nacalculatie wordt verrekend met de behoedzaamheidsreserve die in 2007 is gereserveerd. Op grond hiervan is het «uit te keren» bedrag van de behoedzaamheidsreserve 2007 € 39 766 000 (negatief) (€ 208 739 000 minus € 248 505 000). De feitelijke inhouding vindt plaats in het uitkeringsjaar 2008.

In de Ontwerp Begroting 2008 van het gemeentefonds is als «Accres tranche 2007» een meerjarige mutatie opgenomen van € 62 845 000

(negatief). Deze mutatie was gebaseerd op de MJN-stand 2008. Hierdoor wordt de structurele doorwerking nacalculatie accres 2007 € 185 660 000 (negatief) (€ 62 845 000 minus € 248 505 000)

3. Bijstelling Accres 2008

Het accres 2007 is deel van de normeringsystematiek. Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven wordt het accres 2008 per saldo verhoogd met € 128 696 000. Dit bedrag is gebaseerd op een bijgesteld accrespercentage voor 2008 van 7,49 %.

4. Correctie op toevoeging Dijkstal II

Naar aanleiding van de eerste twee adviezen van de commissie Dijkstal is voorgesteld het ministersalaris met 30% te verhogen en de salarissen van de andere ambtsdragers procentueel aan dit salaris te koppelen. Er ontstaat dan voor alle politieke ambtsdragers één beloningsstructuur. Met de invoering van de beloningsstructuur verhogen ook de salarissen van de gemeentelijke ambtsdragers. Om die reden is met ingang van 2008, op basis van een berekening met 2006 als basisjaar, een structurele reeks van € 18 700 000 aan de begroting van het gemeentefonds toegevoegd.

Op basis van het Coalitieakkoord is nu voorgesteld het ministersalaris met ingang van 2008 met 10% te verhogen en een commissie van wijzen over de fasering van de verdere verhoging tot 130% te laten beslissen. Dit voorstel moet nog worden behandeld in de Tweede Kamer. Indien het wetsvoorstel wordt aanvaard, is in 2008 nog niet het volledige bedrag van € 18 700 000 nodig, maar – rekening ook houdend met een geactualiseerde herberekening – slechts € 9 100 000. Voor het verschil ad € 9 600 000 kan het budget 2008 nu dan ook worden verlaagd.

5. Correctie uitname Bestuurlijke boete

Voor het begrotingsjaar 2007 was de eerder vastgestelde uitname uit het gemeentefonds van jaarlijks € 5 000 000, i.v.m. dit wetsvoorstel bestuurlijke boete fout parkeren reeds ongedaan gemaakt aangezien het voorstel nog onderwerp was van parlementaire behandeling.

Inmiddels is het wetsvoorstel door de Eerste Kamer afgewezen. Daarmee is de basis voor de structurele uitname komen te vervallen.

6. Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2007

Deze mutatie van in totaal € 43 206 000 is opgebouwd uit een drietal posten namelijk:

1. Bij Voorlopige Rekening is vastgesteld hoe de in 2007 gerealiseerde uitbetalingen aan de gemeenten zich verhouden tot het bedrag dat bij de 2e suppletore begroting 2007 voor de uitbetalingen is geraamd. Daarbij is gebleken dat er lagere uitbetalingen zijn gedaan dan bij Najaarsnota 2007 werden verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € 41 633 000 (negatief). Het gemeentefonds zal bij Voorjaarsnota 2008 met het bedrag van € 41 633 000 opwaarts worden bijgesteld. Deze mutatie bij voorjaarsnota 2008 heeft dus nog betrekking op een nabetaling van het begrotingsjaar 2007.
2. In de najaarsnota 2007 van het gemeentefonds is een bedrag van € 1 500 000 geboekt ten behoeve van een reservering in verband met onderzoek naar/compensatie van arbeidsvoorwaarden in het lokale bestuur. Het betreft een mogelijke compensatie voor fiscale bijtelling vanwege privegebruik van dienstauto's door de burgemeester van de grotere gemeenten. Aangezien het bedrag niet is uitgegeven in 2007 maar wel tot uitbetaling zal komen in 2008, wordt de raming bij Voorjaarsnota 2008 met € 1 500 000 worden verhoogd. De verwachting daarbij is dat dit uiteindelijk via een integratie-uitkering aan een specifieke groep van gemeenten beschikbaar zal worden gesteld.
3. Op de BZK-begroting zijn middelen uitgetrokken om de wachtgelden te

betalen van ambtenaren die zijn ontslagen vanwege een gemeentelijke herindeling die heeft plaatsgevonden vóór 1988. Voor zover de realisatiecijfers lager zijn dan het bedrag dat op de BZK-begroting is uitgetrokken, vloeit het overschot vanuit de BZK-begroting toe aan het gemeentefonds. Indien de realisatiecijfers hoger zijn, geldt het omgekeerde.

Deze interactie tussen de BZK-begroting en het gemeentefonds is in 1988 afgesproken. Voor 2007 is sprake van een overschot op de BZK-begroting van € 72 622. Conform de oude afspraak wordt dit overschot toegevoegd aan het gemeentefonds. Deze mutatie tussen beide begrotingen is geregeld via de Slotwet gemeentefonds 2007 en via de Slotwet BZK-begroting 2007 en wordt met deze 1ste suppletore begroting 2008 aan het gemeentefonds toegevoegd.

7. Anti-discriminatie voorzieningen overboeking van VROM/WWI art. 4.2 (Integratie-uitkering)

De middelen worden beschikbaar gesteld in het kader van een overbruggingsmaatregel vooruitlopend op de wet «Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen». De planning is er op gericht om de wet per 1 januari 2009 in werking te laten treden. Met de overbruggingsmaatregel wordt toegewerkt naar een landelijke dekking van professionele antidiscriminatievoorzieningen, opdat iedere burger in Nederland toegang heeft tot bijstand en advies in geval van discriminatie en opdat een goede registratie van meldingen is geborgd.

De middelen voor antidiscriminatievoorzieningen worden voor 2008 nog beschikbaar gesteld via een zogenaamde integratie-uitkering binnen het gemeentefonds en het provinciefonds. Het budget voor 2008 is op hoofdlijnen gelijk aan de middelen die in 2006 en 2007 beschikbaar waren. In totaal € 5 120 000 voor gemeentefonds en provinciefonds samen.

Het voornemen in het kader van het wetsvoorstel «Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen» is om met ingang van 2009 de middelen per hoofd van de bevolking te verdelen over alle gemeenten via de algemene uitkering van het gemeentefonds.

8. en 9. Correctie Wmo 4,5 mln van AU naar IU (Integratie-uitkering)

Dit bedrag stond als algemene uitkering geboekt, het behoort echter een deel van de totale Wmo integratie-uitkering te zijn.

10. Digitaal Klantdossier (SZW)

In de uitvoering van de sociale zekerheid zal gaan worden gewerkt met een Digitaal Klantdossier. Uit onderzoek dat in opdracht van het ministerie van SZW is uitgevoerd blijkt dat gemeenten op de uitvoeringskosten besparen, als gevolg van de invoering van het Digitaal Klantdossier (DKD). In verband daarmee is in overleg met de fondsbeheerders besloten om eenmalig een bedrag van € 15 100 000 uit te lichten om de implementatiekosten van het DKD te kunnen bekostigen.

11. en 12. Drank- en Horecawet (Pilot) (Integratie-uitkering)

In november 2007 is de zogenaamde Alcoholbrief naar de Tweede Kamer verstuurd. Daarin is beschreven dat het de bedoeling is om de Dranken Horecawet (DHW) dusdanig aan te passen dat het toezicht op de DHW overgaat naar gemeenten. Vooruitlopend op deze wetswijziging gaan vijftien (regio's van) gemeenten alvast proefdraaien met dit toezicht. Het doel van de pilot is om inzicht te krijgen in de ervaringen van gemeenten met het overdragen van het toezicht op de DHW van de Voedsel en Warenautoriteit naar gemeenten. Inzicht in mogelijke knelpunten maakt een soepele overdracht van taken na de wetswijziging mogelijk.

De pilot draait om het toezicht op de gehele Drank- en Horecawet. Gemeenten worden in staat gesteld met de beschikbare middelen

toezichthouders aan te stellen. Daarbij zal er speciale aandacht zijn voor een intensieve controle op de leeftijdsgrenzen. Het geld wordt beschikbaar gesteld via een integratie-uitkering in het gemeentefonds. De ministeries van BZK en VWS financieren elk voor 50% de kosten van de pilot.

13. European Pollutant Release Transfer Register E-PRTR

Aan het gemeentefonds wordt voor 2008 € 504 000 toegevoegd. Deze toevoeging dient ter compensatie van de bestuurlijke lasten die de gemeenten naar verwachting moeten dragen in verband met de werkzaamheden die zij moeten verrichten in het kader van de Uitvoeringswet EG-verordening PRTR en PRTR-protocol (Stb.2008, 28). De EG-verordening PRTR is in Europees verband vastgesteld ter uitvoering van het op 21 mei 2003 te Kiev tot stand gekomen Protocol betreffende registers inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigde stoffen, met Bijlagen (het PRTR-protocol).

14. Excessieve kosten archeologie

Op grond van het bestuursakkoord met de VNG wordt de specifieke uitkering excessieve opgravingskosten archeologie met ingang van 2008 opgeheven. De middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

15. Impuls Brede scholen Combinatiefuncties 1e tranche (Integratie-uitkering)

De Impuls brede scholen, sport en cultuur richt zich op het realiseren van «combinatiefuncties». Dit zijn functies waarbij de werknemer in dienst is van één werkgever, maar werkzaam is op minstens twee van de volgende terreinen: primair/voortgezet onderwijs, sport en cultuur.

Met deze combinatiefuncties wordt beoogd verschillende doelen te bereiken: meer sport- en cultuuraanbod voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs, maar ook de uitbreiding en ontwikkeling van brede scholen en de versterking van sportverenigingen.

In 2008 doen 30 gemeenten hieraan mee. Elke gemeente heeft daartoe een verklaring ondertekend. Het ligt in de bedoeling het aantal deelnemende gemeenten in de toekomst nog uit te breiden. Vooralsnog zal dit de vorm krijgen van een integratie-uitkering in het gemeentefonds.

16. Kinderopvang: harmonisering kinderopvang en peuterspeelzalen/ kinderopvang SMI (OC&W)

De toevoeging aan het gemeentefonds wordt in 2008 (€ 28 183 955 incl. loon/prijstijging) voortgezet op het niveau van 2007.

17. Kinderopvang: inburgering oudkomers

Sinds de invoering van de Wet inburgering in 2007 kunnen inburgeringsplichtigen die een inburgeringstraject door de gemeente krijgen aangeboden, via hun gemeente aanspraak maken op een tegemoetkoming voor kosten kinderopvang. Het betreft het zogenaamde ontbrekende eenzesde werkgeversdeel waar gemeenten vanuit het doelgroepen beleid Wet kinderopvang voor verantwoordelijk zijn.

De middelen voor de tegemoetkoming door gemeenten, zijn met invoering van de Wet kinderopvang voor de vroegere «nieuwkomers» reeds aan het gemeentefonds toegevoegd. Bij deze 1e suppletore worden de zogenaamde «oudkomers» gelden (ad € 7 700 000) alsnog voor 2007 en voor 2008 hieraan toegevoegd totaal (€ 15 400 000).

18. Maatschappelijke Stages (OCW/VWS)

Onder deze noemer vallen twee onderwerpen: in de eerste plaats stelt het ministerie van OC&W geld beschikbaar om te bewerkstelligen dat gemeenten stagiairs in het voortgezet onderwijs gaan matchen met maatschappelijke organisaties. Stagiairs zijn overigens in eerste instantie zelf

verantwoordelijk voor het vinden van een stage-plek, samen met de school. Pas als dit niet lukt, komen de gemeenten in beeld.

19. Overloop 2007/2008 kosten Financiële-verhoudingswet

In 2007 is het budget Kosten Financiële verhoudingswet niet geheel tot besteding gekomen. Daarvan wordt € 1 000 000 aan de begroting voor 2008 toegevoegd. Deze mutatie is gemeld in de Slotwet gemeentefonds 2007.

20. en 20 a. Pilot VVE Groningen, Limburg en Drenthe (Integratie-uitkering)

Ter stimulering van de voor- en vroegschoolse educatie heeft de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met de provincies Groningen, Limburg en Drenthe en een aantal gemeenten in die provincies, een overeenkomst gesloten. In dat kader heeft de staatssecretaris voor 2008 respectievelijk € 1 600 000, € 2 200 000 en € 800 000 (€ 4 600 000 per jaar) aan het gemeentefonds toegevoegd. Het geld wordt als integratie-uitkering aan de betreffende gemeenten uitgekeerd.

21. Professionaliseringsfonds burgemeesters (BZK)

De uitname uit het gemeentefonds wordt in 2008 gehandhaafd op het niveau van 2007. In 2011 zal opnieuw een beslissing worden genomen over de voortzetting van het Professionaliseringsfonds.

22. Versterking kwaliteit en toezicht kinderopvang

OC&W zal vanaf 2008 structureel € 3 000 000 per jaar in het gemeentefonds storten vanwege de gevolgen voor het 1e lijnstoezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en van de uitbreiding van het aantal locaties in de kinderopvang en de noodzaak van een strikter toezicht op gastouderopvang.

23. Versterking beleidsinzet gemeenten tbv uitbreiding buitenschoolse opvang (OCW)

OC&W zal in 2008 éénmalig een bedrag van € 5 000 000 beschikbaar stellen om gemeenten de noodzakelijke ondersteuning te bieden om hun organisatie zo in te richten, dat de verschillende taken op het terrein van opvang samengebracht kunnen worden. Gemeenten wordt gevraagd resultaatgericht overleg met de kinderopvangorganisaties en de basisscholen te voeren evenals (samen met deze overlegpartners) uitvoering te geven aan de afspraken uit dit overleg. De VNG en OCW zullen een gezamenlijk (evaluatie)onderzoek onder 100 gemeenten (representatief naar grootte) uitvoeren om na te gaan in welke mate deze activiteiten voor juli 2008 feitelijk zijn uitgevoerd. De beleidsresultaten van dit onderzoek zullen door OC&W met Prinsjesdag 2008 naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

24. Wijken (Motie van Geel) Buurtinitiatieven (Integratie-uitkering)

Op basis van de Motie van Geel is eenmalig € 10 000 000 beschikbaar voor 2008 voor buurtinitiatieven om de leefbaarheid te vergroten. De middelen zullen in via een integratie-uitkering worden opgenomen in het gemeentefonds.

25. Wmo correctie Friesland (Integratie-uitkering)

Het betreft hier een correctie vanwege het herstel van registratiefouten bij een zevental gemeenten in Zuidwest Friesland.

26. Overloop 2007/2008 kosten waarderingskamer

De apparaatskosten van de Waarderingskamer worden voor 50% bekostigd door de gemeenten. Dit gemeentelijk aandeel wordt aan de Waarderingskamer verstrekt door middel van een bijdrage uit het gemeente-

fonds. Het desbetreffende bedrag gaat ten laste van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Gebleken is dat de Waarderingskamer in het jaar 2007 haar budget niet geheel heeft uitgeput. Daarop is 50% van de onderuitputting in 2007 teruggestort aan het gemeentefonds. Het teruggestorte bedrag (€ 39 000) is bij slotwet 2007 opgenomen en wordt met deze 1ste suppletore begroting 2008 aan het gemeentefonds toegevoegd.

27 en 27a. Kosten Waarderingskamer

Op 12 oktober 2007 heeft de waarderingskamer haar begroting voor het jaar 2008 vastgesteld. De begrote uitgaven belopen € 2 371 000. Het aandeel van de gemeenten in die begroting belooft een bedrag van € 1 168 000. In de ontwerpbegroting 2008 is een bedrag opgenomen van € 1 158 000. Het verschil van € 10 000 wordt vanuit de Algemene uitkering overgeboekt naar de zogenoemde Kosten Waarderingskamer.

28. Sport en bewegen (Integratie-uitkering)

Overboeking naar het gemeentefonds van € 4 500 000 in verband met de impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Op 3 april jl. hebben VWS, VNG en NOC*NSF kaderstellende afspraken over deze impuls ondertekend. Met deze impuls worden honderdduizenden mensen in ongeveer honderd gemeenten gestimuleerd meer te gaan bewegen. VWS investeert de komende periode 38 miljoen euro in de impuls NASB. Gemeenten, die de sport- en beweegactiviteiten gaan opzetten, zullen een zelfde bedrag investeren.

29. Wmo «Volledig Pakket Thuis» (Integratie-uitkering)

In de zomer van 2007 heeft er besluitvorming plaatsgevonden over een aantal overboekingen voor de Wmo. Een van deze boekingen betrof een overboeking van € 22 300 000 in 2008 en van € 35 100 000 structureel vanaf 2009 vanuit het gemeentefonds naar de AWBZ voor het zogenaamde «Volledige Pakket Thuis». In de laatste maanden van 2007 is echter duidelijk geworden dat thuiswonende verblijfsgeïndiceerden in 2008 nog slechts in geringe mate gebruik zullen maken van het VPT. De Staatssecretaris van VWS heeft daarom de gemeenten verzocht om ook in 2008 nog huishoudelijke zorg te leveren aan thuiswonende verblijfsgeïndiceerden. De VNG heeft hierop positief gereageerd. Dat betekent dus dat de € 22 300 000 voor 2008 vanuit de AWBZ weer zal terug vloeien naar het gemeentefonds.

Er zijn nu voorbereidingen gestart voor een zorgvuldige overgang per 1/1/2009. Hiervoor zullen er nieuwe berekeningen worden gemaakt, die afgestemd worden met de VNG. Dit betekent dat er zeer waarschijnlijk t.z.t. ook een correctie plaats moet vinden op het structureel overgeboekte bedrag van € 35 100 000.

30. Uitstel vermindering Behoedzaamheidsreserve

In de bestuurlijke overleggen in 2007 met gemeenten en provincies, is het voorstel van de werkgroep «evaluatie normeringsystematiek gemeenten provinciefonds» aangenomen om met ingang van 2008 de behoedzaamheidsreserve te verminderen, van € 208 739 000 naar € 110 000 000 voor de gemeenten en van € 18 152 000 naar € 10 000 000 voor de provincies. Voorwaarde hierbij was dat de vermindering budgettair neutraal geschiedt voor alle partijen. Bij de begrotingen van het gemeentefonds en het provinciefonds voor 2008 is de vermindering van de behoedzaamheidsreserve budgettair verwerkt door de uitgaven/ontvangsten met € 98 739 000 te verhogen.

Thans is gebleken dat budgettaire verwerking van voornoemde halvering in 2008 complexer is dan bij de evaluatie van de normeringsystematiek is voorzien. Dit heeft te maken met de wijze waarop in de kasbegroting van het Rijk, de behoedzaamheidsreserve budgettair is verwerkt, en de

aansluiting met de baten-lasten praktijk bij gemeenten en provincies. De beide fondsbeheerders hebben daarom in overleg met de VNG en het IPO besloten de vermindering van de behoedzaamheidsreserve tot nader order uit te stellen. De uitgaven/ontvangsten worden voor het gemeentefonds met € 98 739 000 verminderd, het verplichtingenbedrag blijft onveranderd.

31. Aanpak Kindermishandeling (Integratie-uitkering)

Kinderen moeten in Nederland kunnen opgroeien in een veilige, geweldloze omgeving. Daar hebben kinderen recht op, geen kind uitgezonderd. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat alle overheden, instellingen en burgers zodanig samenwerken dat er een sluitende aanpak van kindermishandeling ontstaat. De 35 centrumgemeenten worden in staat gesteld om een regiocoordinator voor de aanpak van kindermishandeling aan te stellen. Zo wordt zorg gedragen voor het opstellen, bewaken en uitvoeren van een regionale aanpak die kindermishandeling moet tegen gaan. In verband daarmee wordt in 2008 een bedrag van € 2 916 000 aan het gemeentefonds toegevoegd.

32. Terugdraaien btw-component specifieke uitkering WOZ

De verantwoordelijkheid voor de waardering van onroerende zaken is opgedragen aan de gemeenten. De waarderingskosten worden gedragen door de drie overheden, te weten het Rijk (Belastingdienst), de gemeenten en de waterschappen. In het bestuurlijk overleg WOZ (d.d. 3 juli 2007) is afgesproken dat de uitvoeringskosten die nu nog via de specifieke uitkering «kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken» worden gefinancierd met ingang van 2009 worden overgeheveld naar het gemeentefonds om op deze manier gemeenten meer vrijheid te geven bij de besteding van de middelen.

Het rijksdeel in 2008 van € 53 517 863 (dit is exclusief BTW) en van de waterschappen van € 21 021 699 wordt per 2009 overgeheveld naar het gemeentefonds. De indexatie voor 2009 van dit bedrag op basis van de omvang van het macrokostenforfait 2009 zal in de meicirculaire van 2009 worden toegevoegd. Na 2009 loopt de indexatie mee in het accres van het gemeentefonds.

De BTW-component van € 2 540 000 van de huidige specifieke uitkering is al in 2008 door het rijk aan het gemeentefonds toegevoegd in de nettierungsoperatie van de specifieke uitkeringen (zie § 3.11 van de junicirculaire 2007). In totaal bedraagt het rijksdeel in 2008 € 56 057 863. Omdat de specifieke uitkering «kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken» in 2008 nog inclusief BTW wordt uitgekeerd is de toevoeging van de BTW-component in 2008 incidenteel teruggedraaid.

33. Koplopers regeling homo emancipatie

Minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft koploperovereenkomsten lesbisch- en homo-emancipatiebeleid gesloten met 16 gemeenten. De koploper overeenkomst vloeit voort uit de nota «Gewoon homo zijn», waarin het kabinet het lesbisch- en homo-emancipatiebeleid van 2008 tot en met 2011 uiteenzet. Gemeenten die deze overeenkomst getekend hebben ontvangen een bedrag voor de uitvoering van de overeenkomsten.

34. Wmo-bijstelling nominale indexatie 2008

Het nominale indexeringspercentage 2008 voor het budget WMO wordt bijgesteld van 4,23% naar 4,07%. Dit betekent dat het budget voor de integratie-uitkering Wmo in het gemeentefonds vanaf 2008 met structureel € 2 400 000 neerwaarts wordt bijgesteld.

2. Het beleidsartikel

In onderstaande tabel worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B2: Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2008 (1)	Mutatatie via NvW (2)	Mutaties 1ste suppletore begroting 2008 (3)	Stand 1ste suppletore begroting 2008 (4)=(1+2+3)	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011
Verplichtingen	16 150 198	40 000	7 744	16 197 942	60 358	- 14 601	- 17 831
Uitgaven:	16 040 198	40 000	- 47 789	16 032 409	- 38 381	- 113 340	- 116 570
Apparaatsuitgaven							
1. Kosten Financiële-verhoudingswet	2 091		1 000	3 091			
2. Kosten Waarderingskamer	1 158		10	1 168			
3. Budget A+O-fonds	5 466			5 466			
Programma-uitgaven							
1. Algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen	14 520 597	40 000	- 121 381	14 439 216	- 49 812	- 117 996	- 118 310
2. Integratie-uitkeringen	1 510 886		72 582	1 583 468	11 431	4 656	1 740
Ontvangsten	16 040 198	40 000	- 47 789	16 032 409	- 38 381	- 113 340	- 116 570
Apparaatsontvangsten							
1. Terugontvangsten Waarderingskamer			39	39			
Programma-ontvangsten							
1. Ontvangsten ex art. 4. Fvw	16 040 198	40 000	- 47 828	16 032 370	- 38 381	- 113 340	- 116 570

Toelichting

Mutaties 1ste suppletore begroting

Verplichtingen

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds, na Nota van Wijziging, voor het jaar 2008 met € 7 744 000 te verhogen en te brengen op € 16 197 942 000. De toelichting bij de mutaties die onderdeel vormen van het totaal-bedrag dat in deze tabel is vermeld is reeds gegeven in § 1.

Tabel B3: Verplichtingenbedrag gemeentefonds 2008 (x € 1 000)

Stand verplichtingenbedrag vòòr Nota van Wijziging	16 150 198
Nota van wijziging Motie-Van Geel (Kamerstukken II 2007/2008, 31 200, nr. 16)	40 000
Stand verplichtingenbedrag na Nota van Wijziging	16 190 198
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Structurele doorwerking nacalculatie accres 2007	- 185 660
Uitkering behoedzaamheidsreserve 2007/ nacalculatie accres 2007	- 39 766
Correctie op toevoeging Dijkstal II	- 9 600
Correctie uitname Bestuurlijke boete	5 000
Bijstelling Accres 2008	128 696

Anti-discriminatie voorzieningen overboeking van VROM/WWI art. 4.2 (Integratie-uitkering)	3 011
Correctie Wmo 4,5 mln van AU naar IU	- 4 500
Correctie Wmo 4,5 mln van AU naar IU (Integratie-uitkering)	4 500
Digitaal Klantdossier (SZW)	- 15 100
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel (Integratie-uitkering)	1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel (Integratie-uitkering)	1 088
E-PRTR (VROM)	504
Excessieve kosten archeologie	1 250
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche (Integratie-uitkering)	9 400
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche (Integratie-uitkering)	7 500
Kinderopvang: harmonisering kinderopvang en peuterspeelzalen/ kinderopvang SMI (OCW)	28 184
Kinderopvang: inburgering oudkomers	15 405
Maatschappelijke Stages (OCW/VWS)	4 700
Overloop 2007/2008 kosten Financiële-verhoudingswet	1 000
Pilot VVE Groningen (Integratie-uitkering)	1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe (Integratie-uitkering)	3 000
Professionaliseringsfonds burgemeesters (BZK)	- 450
Versterking kwaliteit en toezicht kinderopvang	3 000
Wachlijsten Buitenschoolse opvang (OCW)	5 000
Wijken (Motie van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM (Integratie-uitkering)	10 000
Wmo correctie Friesland 2 mln en nominaal 1,7 mln (Integratie-uitkering)	3 700
Overloop 2007/2008 kosten waarderingskamer	39
Kosten Waarderingskamer	10
Kosten Waarderingskamer uit de Algemene uitkering	- 10
Sport en bewegen (Integratie-uitkering)	4 500
Wmo «Volledig Pakket Thuis» (Integratie-uitkering)	22 300
Aanpak Kindermishandeling (Integratie-uitkering)	2 916
Terugdraaien btw-component netteren specifiek uitkering WOZ	- 2 540
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid (Integratie-uitkering)	380
Wmo-bijstelling nominale indexatie	- 2 400
Totaal nieuwe mutaties:	7 744
Stand verplichtingenbedrag bij 1de suppletore begroting 2008	16 197 942
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	3 091
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten waarderingskamer</i>	1 168
<i>Waarvan verplichtingenbedrag budget A+O-fonds</i>	5 466
<i>Waarvan verplichtingenbedrag algemene uitkering</i>	14 604 749
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratieuitkeringen</i>	1 583 468

Het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor de integratie-uitkeringen (zie voor het uitgavenbedrag tabel B2) zijn voor het uitkeringsjaar 2008 aan elkaar gelijk. Het verplichtingenbedrag voor de algemene uitkeringen c.a., zoals opgenomen in artikel 3 van dit wetsvoorstel, is € 14 604 749 000. Dit bedrag is het verschil tussen het verplichtingenbedrag gemeentefonds van € 16 197 942 000 en de som van de verplichtingenbedragen voor de Integratie-uitkeringen van € 1 583 468 000 en de apparaatskosten van € 9 725 000.

Uitgaven

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds, na Nota van Wijziging voor het jaar 2008 met € 47 789 000 te verlagen en te brengen op € 16 032 409 000. Deze verlaging wordt hieronder in tabel B4 toegelicht. De mutaties die plaatsvinden met betrekking tot de verplichtingen zijn ook van toepassing op de uitgaven. Er zijn echter nog drie belangrijke mutaties, die wel effect hebben op het uitgavenbedrag 2008, maar niet op het verplichtingenbedrag 2008. Het gaat om de uitkering behoedzaamheidsreserve/nacalculatie 2007 (€ - 39 766 000), wijziging betalingsverloop Algemene

Uitkering 2007 (€ 41 633 000) en Uitstel vermindering Behoedzaamheidsreserve (€ – 98 739 000).

Tabel B4: Uitgavenbedrag gemeentefonds 2008 (x € 1 000)

Stand uitgavenbedrag vòòr Nota van Wijziging	16 040 198
Nota van Wijziging Motie-Van Geel (Kamerstukken II 2007/2008, 31 200, nr. 16)	40 000
Stand uitgavenbedrag na Nota van Wijziging	16 080 198
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Saldo mutaties in de verplichtingen (verplichtingen=uitgaven) (zie tabel B3)	7 744
Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2007	43 206
Uitstel vermindering Behoedzaamheidsreserve	– 98 739
Totaal nieuwe mutaties:	– 47 789
Stand uitgavenbedrag bij 1ste suppletore begroting 2008	16 032 409

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het gemeentefonds voor 2008 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 47 789 000 verlaagd en gebracht op € 16 032 409 000.

3. Integratie-uitkeringen

Als een toevoeging aan de algemene uitkering van het gemeentefonds in één keer bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeleeffecten wordt normaliter gesproken een integratie-uitkering toegepast. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang van specifieke uitkering of eigen inkomsten naar de algemene uitkering. Echter naar aanleiding van de implementatie van het kabinetsstandpunt Brinkman wordt de hierbij gebruikelijke voorwaarde dat er zicht is op een overgang naar de algemene uitkering losgelaten. Hierdoor kunnen al bestaande en mogelijke nieuwe specifieke uitkeringen, alsnog aan het gemeentefonds en provinciefonds worden toegevoegd die verdeeltechnisch nooit in de algemene uitkering zouden passen (zie kamerstukken II 2005/06, 30 300 B, nr. 23, blz. 6).

Tabel B5: Overzicht integratie-uitkeringen gemeentefonds 2008 (x € 1 000)

Omschrijving	2008
Wmo	1 434 500
Amendement De Pater	25 000
Amendement De Pater overboeking naar Algemene uitkering	– 1 100
WUW-middelen	22 099
Opvoeden in de buurt	12 900
Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle (TSIOC)	9 690
Regionale Platforms Fraudebestrijding	2 006
Ondersteuning bibliotheken	5 791
Totaal integratie-uitkeringen begroting 2008	1 510 886
Nog niet eerder opgenomen in een begroting:	
Anti-discriminatie voorzieningen overboeking van VROM/WWI art. 4.2	3 011
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	1 088

Omschrijving	2008
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche	9 400
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche	7 500
Pilot VVE Groningen	1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	3 000
Wijken (Motie van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM	10 000
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	380
Sport en bewegen	4 500
Aanpak Kindermishandeling	2 916
Wmo «Volledig Pakket Thuis»	22 300
Wmo correctie Friesland 2 mln en nominaal 1,7 mln	3 700
Wmo-correctie van AU naar IU	4 500
Wmo-bijstelling nominale indexatie 2008	- 2 400
Sub-totaal bijstellingen en nieuwe integratie-uitkeringen	72 582
Totaal:	1 583 468